

אור הנר

עורך: נדריה אשון

דבר העורך

"הוא אהרן ומשה... הם המדברים אל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל ממצרים, הוא משה ואהרן"

בפרשתנו קוראים אנו על משה ואהרן שהגיעו לפני פרעה וביקשו שיוציא את בני ישראל ממצרים.

אומנם בפסוק הראשון נאמר "הוא אהרן ומשה" אהרן לפני משה, ובפסוק אחריו "הוא משה ואהרן" משה כתוב לפני אהרן. רש"י הקדוש עמד על לשון זו, ותיירץ: הוא אהרן ומשה וכו' לומר לך ששקולין כאחד.

הקשה השל"ה הקדוש: איך פירש רש"י שמשה ואהרן היו שקולין כאחד, הרי מפורש אומרת התורה בפרשת בהעלותך "ולא קם עוד נביא כמשה", ואף לאהרן הכהן עצמו אמר הקב"ה (במדבר יב ז) "לא כן משה עבדי".

ומבאר הגאון הקדוש ה'כתב סופר' זיע"א, כי אכן משה רבינו היה גדול מאהרן אחיו, אלא שבאותה שעה שעמדו אל מול פרעה נתעלה אהרן להיות כמשה, ולא זכה לזה עד שקיים בנפשו "וראך ושמח בלבבו" - שאהרן שמח על הגדולה של משה - אף על פי שמשה היה צעיר ממנו בשנים ולא התקנא בו כלל. וגם הוסיף והלך עם משה להיות לו לפה לפני פרעה - אף על פי שידע שגנאי הוא לו דבר זה, שהרי פרעה מכיר אותם ויודע כי הוא גדול ממנו בשנים ולא בוש ממנו, ומכיוון שאהרן הקריב מעצמו לשם כך, נתעלה באותו זמן להיות שקול כמשה רבינו כי מאד גדולה חשיבותו של המשבר מידותיו וטבעיו בין אדם לחברו, להתעלות בעילוי אחר עילוי. וכן כתב הרב הקדוש ה'בני יששכר' זיע"א: אמר הרב הקדוש המגיד מורנו הרב יחיאל מיכל מזלאטשוב זצלה"ה, אם מצד הטבע אדם לא יכול להביא ילדים, יעשה מצוה גדולה שלא כטבע ויפעול למעלה מן הטבע, ויזכה לזרע של קיימא.

סיפר רבי אברהם אלימלך בידרמן שליט"א: מעשה מבהיל שמעתי מאיש יקר, הרב החשוב רבי מרדכי מושקוביץ שליט"א מהעיר אשדוד: לפני כשנה, נפטרה רעייתו הצדקנית ע"ה, שהיתה חולה במשך ארבע שנים במחלה הנוראה.

והנה, בעיצומם של ימי ה'שבעה' התקשר אליו הרופא שטיפל במנוחה ע"ה, ואמר לו במילים הללו: "איני נוהג להתקשר לנחם אבלים כי הנני עסוק ביותר, אך כאן הייתי מוכרח לנחם, משום שאשתך עשתה לי בית ספר באמונה ובטחון" (דיבר איתו בשפה שלהם), והוסיף לומר כי הגם שאינו נמנה על גדולי המאמינים בה' אך נוכח לראות בבירור שאכן היה כאן נס ופלא. וסיפר שכאשר הגיעה אליו האישה לראשונה לפני ארבע שנים, אחר סידרת בדיקות ראה את מצבה שהוא בכי רע רח"ל, ונאלץ לבשר לה בצער רב כי לא נשאר לה לחיות אלא שישה שבועות בלבד. האישה לא איבדה את עשתונותיה לשמע בשורות רעות כאלו, אלא בקור רוח אמרה לו: "יש לי 'ביטוח', ואני אמשך לחיות...". תמה הרופא: "מה יועיל ביטוח במקום הזה?", והאישה הסבירה: "הנני 'מחזיקה' בביתי את אמי הזקנה, וסועדת אותה בנאמנות, למרות שהעזרה הזו כרוכה בקושי עצום מצידי, מכיון שהאמא חולה כל כך עד שכבר אינה מכירה אותי ואת ילדי, לכן אני בטוחה שכל עוד אני עוזרת לה, במסירות נפש ומעל לדרך הטבע, אמשך לחיות!".

ואכן, חייה ניתנו לה במתנה כשבכל אותם ארבע שנים המשיכה לדאוג והנה, בעיצומם של ימי ה'שבעה' התקשר אליו הרופא שטיפל במנוחה ע"ה, ואמר לו במילים הללו: "איני נוהג להתקשר לנחם אבלים כי הנני עסוק ביותר, אך כאן הייתי מוכרח לנחם, משום שאשתך עשתה לי בית ספר באמונה ובטחון" (דיבר איתו בשפה שלהם), והוסיף לומר כי הגם שאינו נמנה על גדולי המאמינים בה' אך נוכח לראות בבירור שאכן היה כאן נס ופלא. וסיפר שכאשר הגיעה אליו האישה לראשונה לפני ארבע שנים, אחר סידרת בדיקות ראה את מצבה שהוא בכי רע רח"ל, ונאלץ לבשר לה בצער רב כי לא נשאר לה לחיות אלא שישה שבועות בלבד. האישה לא איבדה את עשתונותיה לשמע בשורות רעות כאלו, אלא בקור רוח אמרה לו: "יש לי 'ביטוח', ואני אמשך לחיות...". תמה הרופא: "מה יועיל ביטוח במקום הזה?", והאישה הסבירה: "הנני 'מחזיקה' בביתי את אמי הזקנה, וסועדת אותה בנאמנות, למרות שהעזרה הזו כרוכה בקושי עצום מצידי, מכיון שהאמא חולה כל כך עד שכבר אינה מכירה אותי ואת ילדי, לכן אני בטוחה שכל עוד אני עוזרת לה, במסירות נפש ומעל לדרך הטבע, אמשך לחיות!".

יום ו' כ"ד טבת תשפ"ה

כניסת שבת: 16:51

יציאת שבת: 17:42

רבינו תם: 18:17

הזמנים לפי אופק באר שבע

שבת מברכין

יום חמישי

ראש חודש שבט

פדשת וארא

במסירות נפש לאמה הזקנה (עד שבחודש האחרון לחיי האם, כאשר העובדת הזרה נסעה לחופש במקום מגורה במדינת הודו - מילאה את מקומה בשלמות כשהיא עצמה כבר כמעט ללא גוף, אלא רק בכוחות הנפש והנשמה הגדולה שבקברה) וכל זה כשהיא נוטלת בכל יום 'כדור' פשוט המחזיק אותה בין החיים. והנה לפני כשמונה שבועות נפטרה הסבתא ע"ה. לאחר פטירת הסבתא, ערכה האישה בדיקה, ובבדיקה מצא הרופא שהכדורים פסקו מלפעול את פעולתם, ומיד החלו בטיפולים כימותרפיים. אמנם בצער רב לאחר שישה שבועות נפטרה גם הבת החולנית. והיה זה נס ופלא, כיצד נשארה בחיים כנגד כל 'נבואות' הזעם. אך הפלא היותר גדול, כי אכן צדקו דברי הרופא, שישה שבועות נשאר לה, אלא ש'מניין' השבועות החל אך לאחר פטירת האם - כשגנמר הביטוח".

בצפת היה צדיק גדול בשם הרידב"ז - רבי יעקב דוד ויסלובסקי זצ"ל, שהיה ענק בתורה, וחיבר המון ספרים, ואחד מהם היה פירוש על הירושלמי. יום אחד סיפר, היאך זכה להגיע לדרגה זו: "בהיותי ילד קטן, אבי במקצועו היה בונה תנורים מלבנים בבתיים, ובתוכם הכניסו עצים, וכך חיממו את הבית. והנה שמעתי פעם אחת שאבא אומר לאימא: "יעקב דוד שלנו יכול להיות תלמיד חכם גדול, ואנו מוכרחים לקחת בעבורו את המלמד הכי טוב". וחיפשו ומצאו מלמד מיוחד במינו, אשר לקח רובל לחודש, שהיה הון רב באותם ימים. שכן אבי את המלמד, והבטיח לשלם לו את המגיע לו מידי חודש בחודשו. והנה בדיוק אז החלה שביתה של בתי החרושת ללבנים, ולאבא לא הייתה עבודה, וחלפו שלושה חודשים ולא שילם שכרו של המלמד, המלמד שלח פתק עם הילד ובו כתוב כך: חיכיתי שלושה חודשים לתשלום, ולא שילמת, יש לי בית עם ילדים וכו', איני יכול יותר להמשיך ללמד את בינך. ההורים נבהלו מאוד, וחשכו עיניהם - מה יהיה עם בננו, כיצד יהיה גדול בתורה?!

ויצא האב בחוץ, ושפך דמעות כמים לפניו יתברך: 'ריבונו של עולם, עזרני נא, אני רוצה שבני יהיה תלמיד חכם גדול' וכו'.

והנה ניגש אליו יהודי עשיר, ושאל אותו: "האם ידוע לך מי מתעסק בבניית תנורים, כי אני בונה בית לבני, ואני זקוק לתנור". ענה האב ואמר: "אני מתעסק בזה, אבל אין לי לבנים". ענה העשיר: "תמצאו כבר לבנים, ואם תבנה תנור בביתו של בני, אשלם לך ששה רובל". רץ אבי וסיפר לאמי את הדברים, והחליטו לפרק את התנור שלהם בבית, ואת הלבנים לקחת ולבנות לעשיר את התנור שביקש. וכן הוה, וקיבל מהעשיר ששה רובל, ורץ תכף ומיד למלמד, ונתן לו שלושה רובל על השלושה חודשים שעברו, ועוד שלושה רובל על השלושה חודשים הבאים. וכל החורף קפאו אבי ואימי וכל הילדים מקור, והיו נוטלים את כל הסמרטוטים ובלווי הסחבות לכסות את עצמם". לכן זכו לבן, שהאיר את עם ישראל בתורה, משום שמסרו את נפשם מעל לדרך הטבע אדם שקשה לו לקום בבוקר, ומתאמץ בכל כוחו, ומקריב מעצמו לשם כך, לקום מוקדם ולהתפלל לה' יתברך, וכל יהודי שמקריב מעצמו לשם איזה מצווה לעשות נחת רוח לה' יתברך, אזי שכרו רב ועצום, וודאי שיראה ישועות למעלה מדרך הטבע, ה' יזכנו, שבת שלום ומבורך.

פרשת וארא

דבר תורה לסעודה ראשונה

"ותעל הצפרדע ותכס את ארץ מצרים"

רש"י: צפרדע אחת הייתה והיו מכין אותה והיא מתזת נחילין נחילין.
פעם שאלו את הגאון הגדול רבי יעקב ישראל קניבסקי ה"סטייפלער" זצ"ל: מה חשבו אלו שהיכו את הצפרדע, וכי שוטים היו, שלא ראו בעיניהם שמכל הכאה שורצים עוד ועוד צפרדעים. השיב ה"סטייפלער": שהוא מאותו הטעם שהיך עונה לרעך הבא לריב איתך, והיך שב ומתווכח איתו, וכי איך רואה שכל תשובה גוררת ומוסיפה עוד ועוד על המשך המחלוקת. אלא, שאין בידינו כח להתאפק לגדול אש הנקמה הבושרת בנו, אף הם לא היה כח בידם להתאפק כשבערה בהם אש הנקמה בצפרדע הגדולה. ואכן האדם המכניע את עצמו ומתאפק מלהשיב בשעת כעסו הרי הוא חוסך ומונע מעצמו הרבה כאב לב...
(באר הפרשה)

הלכות שבת

יש אומרים שיוצאים ידי חובת ההדלקה במנורת חשמל, ומברכים עליה. ויש חולקים ואומרים שאין יוצאים בזה ידי חובה. ולכן במקום שאפשר להשיג נרות שמן או שעווה, בודאי שעדיף לצאת בהם ידי חובת ההדלקה, כיון שיש בהם היכר שנעשו לכבוד שבת. ונכון לכיון בברכתנו שלפני ההדלקה, לפטור גם את הדלקת החשמל מה שידליק לאחר מכן. ומכל מקום באופן שאין אפשרות להשיג נרות שמן או שעווה, וכדומה, אפשר לברך ולהדליק מנורות חשמל, ויוצאים בזה ידי חובת ההדלקה. ולכתחלה עדיף שידליק נר חשמלי הניכר לכבוד שבת, ולא יסמוך על המנורה קבועה בקיר. [שו"ת יביע אומר ח"ב סי' יז]

דבר תורה לסעודה שנייה

אור החיים הקדוש

"וידבר משה כן אל בני ישראל ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומעבודה קשה"

שואל האור החיים הקדוש: מהו "קוצר רוח"?

מתרץ האור החיים: שמי שאין בו תורה יש לו קוצר רוח, כי התורה מרחבת ליבו של אדם, ודעתו אינה קצרה, והם לא שמעו אל משה כי לא היה בהם תורה. ומגלה האור החיים הקדוש שחוץ מהענין שהעבודה הייתה קשה מאוד לעם ישראל, הייתה גם נפשם קצרה, וכך הוא טבע האדם שכאשר רע לו בעבודה הקשה, גם נחלש מבחינה נפשית בגלל הרגשת הכאב וכך הוא מכפיל את מכאובו. ומפרש האור החיים פירוש נוסף: לאחר שנתבשרו ישראל בשורת הגאולה נתרצב לבבם ותחי נפשם, וכשחזרו לשיעבוד קצרה רוחם, כך הוא טבע האדם, שכאשר הייתה לו תקווה ואחר כך חוזר לצרותו הוא נעשה קצר רוח והדבר מכביד עליו יותר, והכתוב מוסיף שגם המצרים עוד הכבידו את העול של העבודה יותר מהרגיל, ולכן כתוב "ומעבודה קשה".

הלכות בשר וחלב

מלחיה

אם משתמשים בכלי של מלח כשאנו סגור ומכוסה, הנכון הוא ליחד כלי של מלח לבשר, וכלי של מלח לחלב לכל אחד בפני עצמו. ומכל שכן שאין למלוח בשר במלח שנשתמש בו לגבינה, או ההיפך. ומלחיה פתוחה יש לזוהר שלא לטבול בה בשר או גבינה, אלא יקח מלח מן הכלי בידו ויתן על הדבר. ומכל מקום אם לא נדבק בכלי של המלח שיירי מאכל, והיא נקייה, רשאי להשתמש באותו כלי של מלח הן למאכלי חלב והן למאכלי בשר.

דבר תורה לסעודה דביעות

המשך הלכות מזווה

סופר ירא שמים

חובה קדושה על כל אחד לקנות מזווה רק מסופר ירא שמים המדקדק במצוות, ולא יקנה מזווה בלא שיברר מי כתבה ואם היא כשרה, שהמניח מזווה פסולה הרי זה כאילו לא הניח מזווה כלל. וכן יש לזוהר שלא לקנות מזווה ממי שהוא "מוסר" לשלטונות, כמבואר בכי"ב בשלחן ערוך הלכות תפילין. [ילקוט] שובע שמחות א - חופה וקידושין עמ' תקכח].

תפילין ומזווה מה קודם

היה צריך לתפילין ולמזווה, ואין ידו משגת לקנות שניהם, תפילין קודמים. ואמנם אם אפשר שישאל כל יום תפילין, מזווה קודמת. [ילקוט יוסף].

מזווה - שמירה

יש נוהגים שכאשר אדם יוצא מן הבית מניח ידו על המזווה, [ומנשקה], ואומר: ה' ישמור צאתי ובואי. אל שדי יברך אותי ויתן לי רחמים. וכן כשיכנס אדם לביתו יעשה כנוכר. וטוב שיניח ידו בכל פעם שיוצא ויכנס אפי' כמה פעמים ביום.

דבר תורה לסעודה שלישית

"ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב אחות נחשון לו לאשה"

"אמר רבי אלעזר: 'לעולם' ידבק אדם בטובים, שהרי משה שנשא את בת יתרו, יצא ממנו יהונתן. (שהיה כהן לעבודה זרה אצל מיכה). אהרן שנשא בת עמינדב, יצא ממנו פנחס". (בבא בתרא קט:)

יש להבין איזה מסר רוצה רבי אלעזר להעביר באמצעות הוספת המילה "לעולם" שנראית על פניה כמיותרת וכלא נחוצה, מספיק אם היה כותב "ידבק האדם בטובים". ונראה לבאר שרבי אלעזר בא לומר חידוש עצום הלומדים ממשנה רבנו, שאפילו אדם הנמצא בדרגת משה, יראה להידבק באשה הבאה ממשפחה טובה, יחפש אחר שורשה ויברר את מוצאה, ולא די בכך, אלא יעשה כל מאמץ והשתדלות, ולעיתים אף יתייעץ במסירות נפש ובדמים תרתי משמע, למצוא בת ישראל כשרה, צנועה וחסודה, וכל כך למה? ראה מה עלה בגורלו של משה שלמרות היותו צדיק וטהור, קדוש מרחם אימו, עד שקראו הקב"ה "בכל ביתי נאמן הוא", וחרף זכויותיו הרבים והעצומים לאין שיעור וערך, כל אלו ועוד לא עמדו בפני נכדו בשעת מבחן ופרש מדרך אבותיו להבלי העבודה זרה.

"כל השונה הלכות בכל יום..."

**שו"ת עם
הרה"ג אהרן נודית**

ברכת שהחיינו על ציצית קטן

שאלה: האם נכון לברך ברכת שהחיינו על טלית קטן חדשה שקונה ושמה בה כשמות קניית בגד חשוב?

תשובה: המברך ברכת שהחיינו על טלית קטן שעשויה מצמר ושמה בבגד, יש לו על מי שיסמוך.

חשב שהשניצל בשרי ואחר כך התברר לו שהשניצל עשוי מדג

שאלה: אדם שנתארח אצל בעל הבית, והגישו לפניו שניצל, וכשבירך עליו היה סבור שהוא שניצל בשרי, ואחרי שטעם ממנו הרגיש שהוא שניצל דגים, ואח"כ הגישו לפניו מאכל חלבי שברכתו 'שהכל', והשאלה אם הוא נפטר במה שבירך 'שהכל' על השניצל, או כיון שהיה סבור שהוא בשרי, חשיב כנמלך לענין מאכל חלבי.

תשובה: אורח שבירך על מאכל מסוים דעתו על כל מה שיביא לו בעל הבית, ואין צריך לברך על כל מה שיביאו לו והוא מאותו המין שכבר בירך, אלא אם כן סילק דעתו בברור, וגם כשסילק דעתו בברור יש לחלק בין אכילה לשתיה שבאכילה יש פוסקים שסוברים שאף שנמלך אין צריך לחזור ולברך אם אוכל שוב כל שלא בירך ברכה אחרונה או נטל ידיו למים אחרונים, ובשתיה כשנמלך צריך לחזור ולברך שוב אם רוצה לשתות.

דיון משפחתי עם הרב יצחק זלברשטין

**שו"ת עם
הרה"ג בנימין הוהה**

הלכות גזל ואונאה

שאלה: האם מותר לשלוח תיק או חבילה בתא מטען של אוטובוס בלי רשות ואינו נוסע באוטובוס ומקבל החבילה מחכה לו בתחנה אחרת לקחת את החבילה מתא המטען.

תשובה: אסור לעשות כן ללא רשות של החברה או רשות מנהל האוטובוס. אבל מותר לבקש מנוסע אחר באוטובוס שיקח עבורו את החבילה עמו ובלבד שאותו נוסע לא ירד מהאוטובוס בתחנה לפני התחנה שבה תגיע החבילה.

שאלה: האם מותר להקליט רב ללא ידיעתו כששואלים אותו שאלה בהלכה.

תשובה: אסור לעשות כן.

שאלה: האם מותר לחנות את רכבו בחניה פרטית של אדם שאין לו רכב ללא רשותו.

תשובה: אסור לחנות אם בעל החניה מתנגד שיחנו שם אבל אם אין התנגדות מותר לחנות שם ללא רשות.

שאלה: האם מותר להיכנס לשיעור תורה או הרצאה תורנית בבית מלון כשאנו שייך לקבוצה שהמרצה שייך להם.

תשובה: אם רואה שאין הרבה אנשים שנכנסו לאולם ההרצאות לשמוע את הרב רשאי להיכנס ללא רשות. ואם האולם מלא או כמעט מלא שאם יכנס יתפוס מקום לאחרים אסור להיכנס. ובכל מצב יכול לעמוד מחוץ לפתח ולהקשיב לשיעור או ההרצאה.

"והדגה... מתה" (שמות ז', כ"א)

ראובן קבל משמעותו חבירו את דירתו בהשאלה למשך יומים, והגיע יחד עם בני משפחתו לשהות בדירה, (לאחר ששמעו בעל הדירה יצא לנפש בעיר אחרת).

טרם עזיבת משפחת ראובן את הדירה, הבחין אחד הילדים כי באקוריום שבדירה יש אחד עשר דגים, ומתוכם דג אחד מת.

ראובן הוציא את הדג המת, וקָשַׁב בְּלִבּוֹ - "כִּדִּי לְהִיטִיב עִם שְׁמֵעוֹן הַמֶּאֱרֵחַ הָאֲדִיב, אֵלַי וְאֶקְנֶה לוֹ דָּג אֲחֵר בַּמָּקוֹם זֶה שְׁמֵת".

וְכָּךְ עָשָׂה. ראובן נָגַשׁ לַחֲנוּת בַּה מוֹכְרִים דָּגֵי נוֹי, הִבְחִין בְּדָג שֶׁנֶּרְאָה מִמִּשְׁפַּחַת הַדָּגִים שֶׁבְּאֶקוֹרִיּוֹם שֶׁל שְׁמֵעוֹן, קָנָאוּ, וְהִכְניסוּ לְאֶקוֹרִיּוֹם, מִבְּלִי לִסְפֹּר עַל כֹּף לְשְׁמֵעוֹן.

ראובן ומשפחתו עוֹזְבִים אֶת הַדִּירָה, וְשְׁמֵעוֹן חוֹזֵר אֵלֶיהָ, וְהֵנָּה, לֹא חוֹלְפוֹת כֶּמֶה שְׁעוֹת, וְשְׁמֵעוֹן מִתְקַשֵּׁר אֶל ראובן, וְשׂוֹאֵל מֵתוֹךְ פְּלִיאָה: "לֵהִיכֵן נִעְלַמוּ הַדָּגִים שֶׁהָיוּ בְּאֶקוֹרִיּוֹם?! הֵי כָּאן אֶחָד עֶשְׂרֵי דָּגִים וְעֶכְשָׁיו יֵשְׁנוּ דָּג אֶחָד בְּלִבְדִּי!..."

הַשִּׁיב ראובן: "לֹא רַק שְׂלֹא לִקְחָנוּ דָּגִים מִהָאֶקוֹרִיּוֹם, אֲלֹא אִף הִכְנַסְנוּ דָּג חֲדָשׁ נוֹסֵף תַּחַת אֶחָד הַדָּגִים שְׁמֵת!..."

עַד מִהֲרָה נִפְתָּרָה הַתַּעֲלומָה - הַתִּבְרָר, שֶׁהַדָּג הַיָּחִיד שֶׁנּוֹתֵר בְּאֶקוֹרִיּוֹם, הִיָּה אוֹתוֹ דָּג שֶׁקָּנָה

ראובן, אֲלֹא שְׂלֹא הִיָּה זֶה דָּג רָגִיל, אֲלֹא "הַדָּג הַטּוֹרֵף"! וְהוּא פְּשוּט טָרַף אֶת כָּל עֶשְׂרֵת הַדָּגִים...

עֲכָשָׁיו שְׁמֵעוֹן תוֹבֵעַ מִראובן לְשַׁלֵּם עַל הַנֶּזֶק שֶׁל אֲבִיד עֶשְׂרֵת הַדָּגִים הַיָּקָרִים שֶׁלוֹ. לְעֻמַּתּוֹ טוֹעֵן ראובן: "לֹא יָדַעְתִּי כָּלֵל שֶׁמִּדְּבַר בְּדָג טוֹרֵף, וְכָלֵל לֹא הִתְפֹּנְנִיתִי לְהוֹיָק, אֲלֹא אֲדַרְבֶּה כָּל כְּפֹנֵתֵי הַיָּתֵה לַתֵּת לָךְ דָּג בְּמִתְנָה!..."

האם ראובן צריך לשלם עבור עשרת הדגים שנטרפו?

תשובה:

נֶאֱמַר בַּמִּסְכָּת בָּבֶא קָמָא (נ"ו): "הַמַּעֲמִיד בְּהֵמַת חִבְרוֹ עַל קֶמַת חִבְרוֹ - חֵיב", דְּהֵינּוּ אִם לָקַח אָדָם בְּהֵמָה, אֶפְלוּ אִם אֵינָה שִׁכָּת לוֹ, וְהַעֲמִיד אוֹתָהּ בְּדִזִּים עַל גְּבִי תְּבוּאָתוֹ שֶׁל חִבְרוֹ, וְאֶזְלָה הַבְּהֵמָה מִהַתְּבוּאָה - חֵיב הַמַּעֲמִיד בְּתִשְׁלוֹם הַנֶּזֶק שֶׁעָשְׂתָה הַבְּהֵמָה. הַרְשָׁב "אֲדָם הַמְּזִיק" (כָּאֵלּוּ הוּא הַזִּיק בְּדִיּוֹ אֶת תְּבוּאֵת חִבְרוֹ), וְלָכֵן גַּם אִם הוּא הִיָּה שׁוֹגֵג (אוֹ אֲנוֹס) יֵשׁ לְחִיבּוֹ, שֶׁכֵּן "אָדָם מוֹעֵד לְעוֹלָם", (וְכֹן נִקְטוּ הַבֵּית יוֹסֵף וְהַרְמֵי"א בַּח"מ ש"צ-ג').

וְלָכֵן יֵשׁ לְחִיבּוֹ אֶת ראובן לְשַׁלֵּם עֲבוּר הַדָּגִים שֶׁנִּטְרְפוּ, גַּם אִם גָּרַם לַהֲזָק לֹאֵל שׁוּם כְּפֹנֶה, (וּבִפְרָט שֵׁשׁ מְקוֹם גְּדוֹל לְטַעַן שֵׁשׁ כָּאן פְּשִׁיעָה מִצַּד ראובן בְּכֹךְ שְׂלֹא בָּרַר שְׂאִין מִדְּבַר בְּדָג שֶׁעָלָו לְאָכֹל אֶת שְׂאֵר הַדָּגִים).

לסכום: ראובן צריך לשלם לשמעון את דמי הדגים שנטרפו.

לדפואה שלומה

חנינה חנה בת רחל
סיגל בת חנינה חנה

לדפואה שלומה

ברוך חי בן לאה
רחל בת שרה
מירה בת רחל

לדפואה שלומה

מדי בת רחל
דו"ה סלומון
בן דבקה
תנצבה

לדפואה שלומה

מאיר בן חנינה
חנה בת חפסה
תנצבה.

לדפואה שלומה

גרציה לוי
בת מוזל טוב
ינית בת רחל
תנצבה

לדפואה שלומה

לאה בת
סוליקה רביבו
ז"ל (ה"ד)
תנצבה

צדיקים במיתתם קדושים חיים

שבע.

**הרב יהושע מאמן בעל ה"עמק
יהושע" זצ"ל**

בשנת ה'תשמ"ח התמנה לדיין בפועל בבית הדין הרבני הגדול לערעורים, תפקיד בו כיהן עד שנת ה'תשס"ט. הוא חזר להתגורר בירושלים בשכונת מקור ברוך, ובמקביל לתפקידו שימש כראש כולל לפנסיונרים בשכונתו במחנה יהודה.

בזקנותו סיים את ספר הזוהר בפעם המאה.

השעון שהפסיק לעבוד

נכדו, בן בתו שולמית, הרב יאיר בן מנחם - דיין בבית הדין הרבני בתל אביב, ומחבר ספרי "יאיר משפט" סיפר: שפעם אחת היה אצלו בשבת, וראה סבו הרב יהושע מאמן שהוא נוטל שעון יד, ביקש ממנו הרב שישתדל להחמיר בענין ויפסיק ליטול שעון יד בשבת. הסביר הנכד הרב יאיר לסבו, שהוא למד סוגיה זו, והיוצא מדברי רוב הפוסקים שמוותר, אך הרב יהושע מאמן זצ"ל נשאר בשלו וביקש ממנו שיפסיק ליטול שעון יד.

הרב יאיר לא שמע לסבו, וגם בשבת הבאה המשיך ליטול את השעון יד, והנה פלא השעון הפסיק לעבוד, או אז הבין כמה גדול כוחו של הסבא הקדוש רבי יהושע מאמן.

**יום ראשון כ"ו בטבת יום הילולתו
זיע"א**

רבי יהושע נולד בעיר צפרו שבמרוקו לרב רפאל עמרם מאמאן, בן הרב רחמים יוסף, ראש ישיבת "תחכמוני" בצפרו. רבי יהושע חיבר את הספרים: שו"ת "עמק יהושע" שבעה חלקים, שתי ידות, "חירג"א דיומא", ועוד.

הרב היה בן לשושלת רבנים מצאצאי הרמב"ם.

בצעירותו למד והתחנך אצל הרב דוד עטר.

קיבל את תעודת ההסמכה שלו לדיינות מבית הדין הגדול ברבאט, והחל לכהן כרב ודיין בעיר סאפי כבר בגיל 28.

בשנה זו שימש גם כדיין וסגן אב בית הדין של רבאט, ולאחר מכן החל לשמש כאב בית דין ורב העיר מרקש עד לעלייתו לישראל (כדי לסייע לאמו) בשנת ה'תשכ"ח, טרם עלייתו קיבל באותה שנה בחודש כסלו תעודת דיינות מראש הרבנים במרוקו הרב שאול אבן דנאן.

בישראל נמנה זמן מה בין חכמי ישיבת פורת יוסף בירושלים.

בשנת ה'תשכ"ח החל לשמש כרב העיר הספרדי וחבר לשכת הרבנות בנהריה. בשנת ה'תשל"ח עבר לשמש כדיין, ובהמשך כאב בית הדין הרבני האזורי בעיר באר

הלכות ברכות ברקים ורעמים חלק ב'

**השומע רעמים בהיותו
בבית הכיסא**

אחר, אך בין הפרקים יברך היות והיא מצוה עוברת (משנ"ב בסימן ס"ו ס"ק י"ט)

השומע רעמים בזמן שלומד תורה

באמצע הלימוד יפסיק ויברך, אך באמצע שיעור תורה לרבים, לא יפסיק המגיד שיעור לברך, דאין מבטלים תלמוד תורה דברים אף לא למצוה עוברת (עי' סימן ר"נ בשעה"צ אות א'). אך משתתפי השיעור רשאים לברך בלחש. (הליכות מועד ברכות)

ראית אור הברק

היושב בתוך חדר ולא ראה את הברק עצמו, אלא ראה רק את אור הברק, מברך "עושה מעשה בראשית", מפני שגם על ידי האור של הברק רואים מעין מעשה בראשית (חזו"ע שם תסו).

שמע רעמים ולא בירך

אם שמע רעמים והיה עסוק בלימודו, ולא בירך כשישמע הרעמים פעם אחרת באותו יום צריך לברך.

אדם שיצא מבית הכיסא, ושומע קול רעמים, ומשער שאם יטול ידיו לא יספיק לברך, יברך בלי נטילת ידים. ואם נגע במקומות המכוסים ינקה ידיו בכל מידי דמנקי ויברך (חזו"ע שם עמוד תסד).

כמו כן אם נכנס להתפנות ורואה ברקים או שומע רעמים ומשער שיהיו עוד ברקים ורעמים לא יצא כדי לברך היות וצריך להתפנות, אכן אם לא משער כן, יצא ויברך ובתנאי שאינו מתאוה כל כך שאז אסור לו לברך משום בל תשקצו (הליכות מועד ברכות).

רואה ברקים ושומע רעמים והוא מתפלל או לומד

הרואה ברקים או שומע רעמים והוא באמצע תפילתו, אם הוא באמצע פסוקי דזמרה יברך אף באמצע הפרק ואם הוא באמצע קריאת שמע וברכותיה, באמצע הפרק לא יברך, דכיון שעוסק בשבחו של מקום, אין לו להפסיק לשבח

לדפואה שלימה

**דודית
בת עמליה
יצחק בן חנה**

לברכה והצלחה

**חיים לוי זב"ב
דון רבקה
הודיה לוי**

לברכה והצלחה

**מרדכי יופה
מורדנו זב"ב
ליאור ושיד
מורדנו**

לדפואה שלימה

**יוליה בת לדיסה
דוד בן טטיאנה
סולטנה
בת פרחא**

לברכה והצלחה

**אלג'דיה
בת מרים
מרים (מיד)
בת רות**

